

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Socjologia wychowania
Okres ważności karty:	ISE_P_P_I_(2021-2024)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	4	ćw	15	100	zaliczenie z oceną	2
		w	15	100	zaliczenie	
Razem			30			2

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordynator:	Ludmiła Nowacka
Prowadzący zajęcia:	dr Ludmiła Nowacka
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZEDMIOTY Z ZAKRESU TREŚCI PODSTAWOWYCH
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 4 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Podstawowa wiedza z zakresu socjologii
Cel przedmiotu
Celem zajęć jest prezentacja socjologicznej koncepcji wychowania jako zjawiska społecznego, teorii i uwarunkowań procesów edukacyjnych. Zostanie przedstawiona problematyka międzypokoleniowego przekazu wartości, stylów życia, pozycji społecznej dzięki procesom wychowania i socjalizacji. W trakcie wykładu nacisk zostanie położony na prezentację socjologicznej perspektywy badania procesów edukacyjnych (wychowawczych, socjalizacyjnych, kształcenia) oraz analizy ich społecznych uwarunkowań i skutków. Analiza tekstów powinna wykształcić umiejętność wykorzystywania różnorodnych danych do analizy procesów edukacyjnych.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student ma wiedzę dotyczącą: pedagogiki, psychologii ,filozofii i aksjologii wspomagającą rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka	M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Praca w grupach zadaniowych)	Kolokwium, Ocena pracy w trakcie zajęć	K_W06, K_W10, K_W07, K_W04, K_W05
2	- ma wiedzę o edukacji międzykulturowej	M2 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Dyskusja)	Kolokwium, Prezentacja ustna	K_W04
3	- roli nauczyciela/wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci/uczniów	M2 (Praca w grupach zadaniowych)	Kolokwium	K_W10
4	-głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	M2 (Praca w grupach zadaniowych)	Kolokwium	K_W10, K_W05
5	Wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy, jak i poszczególnych dzieci/uczniów	M2 (Praca w grupach zadaniowych)	Kolokwium, Ocena pracy w trakcie zajęć	K_U04
6	rozwija kompetencje kluczowe dzieci/uczniów, a szczególnie kreatywność, innowacyjność i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów	M2 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Dyskusja)	Kolokwium, Ocena pracy w trakcie zajęć	K_U08
7	- wykorzystuje proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci/uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	M2 (Praca w grupach zadaniowych)	Kolokwium, Ocena pracy w trakcie zajęć	K_U09, K_U10
8	-ma kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne, pozwalające na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem	M2 (Praca w grupach zadaniowych), M3 (Prezentacje multimedialne), M4 (Dyskusja)	Ocena pracy w trakcie zajęć	K_U09, K_U10
9	Student: - ma kompetencje komunikacyjne i umiejętności współpracy umożliwiające skuteczne współdziałanie ze wszystkimi osobami zaangażowanymi w prowadzoną działalność edukacyjną (w tym z innymi nauczycielami i specjalistami);jest aktywny społecznie, angażuje się (w roli lidera lub uczestnika) w działania kulturotwórcze;	M3 (Prezentacje multimedialne), M4 (Dyskusja)	Ocena pracy w trakcie zajęć	K_K01
10	- posługuje się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka	M3 (Prezentacje multimedialne), M4 (Dyskusja)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Prezentacja ustna	K_K06
11	- posiada kompetencje interpersonalne pozwalające na budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami/opiekunami dziecka/ucznia oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacji	M2 (Praca w grupach zadaniowych), M3 (Prezentacje multimedialne)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Prezentacja ustna, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_K06, K_K01
12	- projektuje ścieżkę własnego rozwoju uwzględniając m.in. samodoskonalenie oraz profilaktykę wypalenia zawodowego;	M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Praca w grupach zadaniowych), M3 (Prezentacje multimedialne)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Prezentacja ustna	K_K06, K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				

Dyskusja (M4 - Studenci wypowiadają się na zadany temat, z poszanowaniem odmiennych opinii), Praca w grupach zadaniowych (M2 - Praca własna studentów w zespołach, wytwarzanie konkretnych efektów związanych z przedmiotem.), Prezentacje multimedialne (M3 - Wystąpienia publiczne studentów, z wykorzystaniem technologii komputerowych), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykład z możliwym udziałem studentów)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

wiedza:

- Kolokwium (Ocena efektów pracy zapisanych na karcie odpowiedzi, w formie pisemnej)
- Prezentacja ustna (Z wykorzystaniem technik komputerowych)
- Ocena pracy w trakcie zajęć (Obserwacja naoczna aktywności podczas zajęć)

umiejętności:

- Kolokwium (Ocena efektów pracy zapisanych na karcie odpowiedzi, w formie pisemnej)
- Ocena pracy w trakcie zajęć (Obserwacja naoczna aktywności podczas zajęć)

kompetencje społeczne:

- Prezentacja ustna (Z wykorzystaniem technik komputerowych)
- Ocena pracy w trakcie zajęć (Obserwacja naoczna aktywności podczas zajęć)
- Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena efektów pracy zespołu)

Warunki zaliczenia

Pozytywne zaliczenie kolokwium, oddanie i akceptacja wykonanych zadań i prac pisemnych, zdanie egzaminu

Treści Kształcenia

	Liczba godzin
Semestr: 4	
Forma zajęć: wykład	
Socjologia a pedagogika. Przedmiot socjologii wychowania, podstawowe pojęcia: wychowanie, socjalizacja, edukacja, kształcenie. Środowisko społeczne jako środowisko wychowawcze. Procesy socjalizacji i dewiacji społecznej; socjalizacja wyprzedzająca, odwrotna, socjalizacja negatywna, kontrsocjalizacja. Osobowość w tradycyjnym i ponowoczesnym świecie. Szkoła i wykształcenie; Rola szkoły w społeczeństwie opartym na wiedzy, czy jest nią też jeszcze wychowanie, czy przeżywamy kryzys wychowania? Spółczesność wychowująca, wychowanie w społeczeństwach wieloetnicznych. Wychowanie i edukacja w warunkach globalizacji i wielokulturowości – kwestia przekazu wartości, problem społeczeństwa wychowującego. Edukacja a rozwój lokalny i regionalny. Komunikowanie w edukacji. Współczesne systemy edukacyjne, ich problemy i wyzwania przed nimi stojące. Kwestia reform. Model rynkowy w szkolnictwie. Grupy rówieśnicze oraz rola mediów w procesie socjalizacji i wychowania. Proponowany obraz człowieka, rówieśnika (muzyka, MTV, moda, reklama). Rodzina jako miejsce socjalizacji i procesu wychowawczego. Przekaz międzypokoleniowy, obyczaje, normy i wartości. Problem rodzin dysfunkcyjnych. Socjologia wychowania w Polsce – stan i kierunki przemian.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Od wychowania naturalnego do instytucjonalnego kształcenia - charakterystyka nauczania przednowoczesnego; zmiany związane z „rewolucją pedagogiczną” XVI-XVIII w.; dominujące ideologie wychowania. Ukryty program – mechanizmy działania ukrytego programu w szkole i w środowisku pozaszkolnym, układ przestrzeni jako element działania ukrytego programu. Przemoc symboliczna, problem selekcji i mit równych szans – kapitał kulturowy i przemoc symboliczna wg P. Bourdieu, teoria kodów językowych B. Bernsteina, pierwotny i wtórny efekt stratyfikacyjny R. Boudina. Rytuały, gry psychologiczne i problem przemocy fizycznej w szkole – opór i konformizm, myślenie magiczne, problem fali, przemocy wobec słabszych i nauczycieli, wypalenie	15

zawodowe. Problematyka płci – kategoria sex-gender, rola socjalizacji i wychowania w kształtowaniu tożsamości płciowej, schematyzm rodzajowy i androginizm. Zagrożenia i szanse rozwojowe współczesnej młodzieży polskiej – zróżnicowanie środowisk wychowawczych (miasto/wieś; młodzież z marginesu społecznego); problem autorytetów i wartości, globalizacja i kultura konsumpcyjna oraz ich wpływ na rozwój młodzieży.	15
---	----

Literatura

Podstawowa

Karkowska M, Socjologia wychowania: wybrane elementy: mechanizmy socjalizacji i edukacja szkolna, Łódź 2007

Kowalski S, Socjologia wychowania w zarysie, Warszawa 1986

Kwieciński Z, Socjopatologia edukacji, Warszawa 1992

M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak, Wychowanie. Pojęcia, procesy, konteksty, (t. I-V), Gdańsk 2010

Skarbek Wł, Wybrane zagadnienia socjologii ogólnej i socjologii edukacji , Piotrków Tryb 2003

Szymański M.J, Studia i szkice z socjologii edukacji, Warszawa 2000

Tillmann K.J, Teorie socjalizacji. Społeczność. Instytucja. Uprzedmiotowanie, Warszawa 1996

Woźniak R. B, Zarys socjologii edukacji i zachowań społecznych: ku społeczeństwu otwartej edukacji, Szczecin 2002

Uzupełniająca

4. Mielicka H. (red.), Socjologia wychowania. Wybór tekstów, Kielce 2000

Brezinka W, Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych, Kraków 2005

Chłopecki J, Ciągłość, zmiana i powrót. Szkice z socjologii wychowania, Rzeszów 2007

Meighan R, Socjologia edukacji, Toruń 1993

Toporkiewicz R, Socjologia wychowania, Warszawa 1986

Woskowski J, Socjologia wychowania, Warszawa 1983

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	30	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	2	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	30	1,2

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.